

RIXC festivālā – no elektriskā čella līdz audiovizuālajai sintēzei

Hildura Gudnadotira "Fever Ray" tūres ietvaros

Ceturtdien, 8. oktobrī, RIXC jaunā mākslas un zinātnes festivāla ietvaros, Spīķeru koncertzālē notiks vairāku ievērojamu ārvalstu un Latvijas mākslinieku uzstāšanās. Arī šoreiz festivāla uzmanības centrā ir audiovizuālā sintēze. Uzsvars tiek likts uz savienojumu starp elektronisko un akustisko mūziku, akadēmiskajām tradīcijām un multimediju praksi.

Viena no festivāla spilgtākajām māksliniecēm ir Hildura Gudnadotira (Hildur Guðnadóttir) – islandiešu čelliste un komponiste, kura izpilda eksperimentālā popa un laikmetīgo mūziku. Rīgā viņa uzstāsies ar elektroakustiskā čella programmu. Savos solo darbos viņa atspoguļo plašu skaņu spektru, variējot no intīmas vienkāršības līdz satrauktam ritmiskumam. 2014. gadā Gudnadotira tika nominēta kā Gada komponiste "Nordic Music Council" balvai. Savā karjeras laikā Hildura paspējusi sadarboties ar vairākiem nozares izcilākajiem māksliniekiem, piemēram, Pan Sonic, Throbbing Gristle, ar ko kopā veidojusi jaunu skaņu celiņu Dereka Džārmena 1980. gada īsfilmai „In The Shadow of The Sun”, kā arī saspēlējusies ar konkrēto jeb dabas skaņu ierakstu karali BJ Nielsen.

Latvijas mūzikas profesionālo vidi pārstāvēs Ēriks Kiršfelds – Liepājas Simfoniskā orķestra čellu grupas koncertmeistars, ilggadējs Baltijas kamerorķestra *Kremerata Baltica* solists un čellu grupas koncertmeistars. 2009. gadā par izcilu darbu ansablī saņēmis Latvijas Lielo mūzikas balvu. Kā solists bieži uzstāties ar kamerorķestri „Kremerata Baltica”, vairākkārt ar Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, kamerorķestri „Sinfonietta Rīga”, profesionālo pūtējorķestri „Rīga” un Liepājas Simfonisko orķestri. Ēriks Kiršfelds ir sadarbojies ar tādiem diriģentiem kā Andris Poga, Andress Mustonens, Liors Šambadāls un citiem. Festivālā Kiršfelds uzstāsies ar Lindas Leimanes, Rolanda Kronlaka un Svētā Gregora no Narekas 2. gs. komponētos skaņdarbus.

Festivālā nozīmīgu vietu ieņem ziemeļu perspektīva. Unikālu programmu sadarbībā ar vizuālo mākslinieci Elenu Rodu (Elen Røed) piedāvās norvēģu flautists Bjornars Habestads (Bjørnar Habbestad). Habestads šķērso robežas starp mūzikas interpretāciju un improvizāciju, konceptuālo skaņas mākslu.

Vakara gaitā skatītāji varēs vērot kanādiešu duetu *Le Révélateur*. Tas aizsākās 2008. gadā kā Monreālas elektroniskās mūzikas mākslinieka Rodžera Teljēra-Krega (Roger Tellier-Craig) solo projekts, kuram 2010. gadā pievienojās audiovizuālā māksliniece Sabrina Ratē (Sabrina Ratté), izveidojot to par audiovizuālo duetu. Abi kopā pēta elektroniskā attēla un skaņas kombināciju, izmantojot plašu digitālo un analogu tehnoloģiju klāstu. Ratē video abstraktās arhitektūras struktūras un elektroniskās ainavas apvienojumā ar Teljēra-Krega ēteriskajām skaņām un futuristisko pulsu rada iespaidīgu audiovizuālu pieredzi, kur skaņa un attēls ir neatdalāmas vērtības.

Ar performanci "Delay Line Memory" festivālā uzstāsies arī Bass van Kolveiks (Bas van Koolwijk) un Gerts-Jans Prinss (Gert-Jan Prins). Performance ir improvizēta digitālo modeļu un bungu spēle ar mērķi atrast kopēju valodu starp cilvēku un datoru. Bass van Kolveiks ir nīderlandiešu mākslinieks, kas izmanto skaņu un attēlu analogajos un ciparu kodos kā savstarpēji aizvietojamus datus. Mākslinieka darbus bieži var uzskatīt par uzbrukumu ilūzijai kā medijam. Gerts-Jans Prinss fokusējas uz elektroniskā trokšņa un bungu skaņas kvalitāti un to attiecībām ar vizuālo attēlojumu. Prinss savu karjeru uzsāka kā bundzinieks, viņa darbu vidū ir performances, skaņas instalācijas, kompozīcijas, elektroniskās shēmas un sadarbības ar komponistiem, mūziķiem un vizuālajiem māksliniekiem.

Latviešu mākslinieku jauno paaudzi festivālā pārstāvēs laikmetīgās un elektroniskās mūzikas pārstāvis Platons Buravickis. Studējis kompozīciju pie Viļņa Šmidberga un Pētera Vaska, trīskārtējs Latvijas mūzikas skolu audzēkņu kompozīciju konkursa uzvarētājs. Savos darbos Platons izmanto industriālo skaņu savienojumus.

Ar performanču programmu RIXC aizsāk šī gada festivālu, kura ietvaros notiks izstādes un konference "Renewable Futures". Savā 15 gadu jubilejā RIXC maina festivāla nosaukumu un virzienu – no 90. gadu interneta kultūras dodoties uz plašākiem mākslas uz zinātnes laukiem.

Bilētes iepriekšpārdošanā pieejamas "Biļešu paradīze" kasēs, kā arī internetā www.bilesuparadize.lv leija EUR 7,50 / skolēniem, studentiem un pensionāriem – EUR 4.

Festivālu atbalsta: Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta Programma LV04 "Kultūras un dabas mantojuma saglabāšana", LR Kultūras ministrija, Mondriāna fonds, VKKF, Rīgas dome, Eiropas Savienības Programma "Radošā Eiropa", Gētes institūts, Amerikas Savienoto valstu vēstniecība Latvijā.

Kontakti un plašāka informācija: rixc@rixc.org, 67228478 (RIXC birojs), 26546776 (mob. Rasa Šmite).

<http://rixc.org>

<http://lerevelateur.org/>

<http://www.basvankoolwijk.com/DLM/>